

'Out of Office': kunst uit de kantoortuin in Singer Laren

Hofnar van het bedrijfsleven

Door PAOLA VAN DE VELDE

Updated 18-12-2018, 12:20 in BINNENLAND – DE TELEGRAAF

LAREN - In Nederlandse kantoren, ziekenhuizen, banken, scholen en overheidsgebouwen bevinden zich naar schatting een kwart miljoen kunstwerken. Bijna 110.000 daarvan worden beheerd door de 50 leden van de Vereniging Bedrijfscollecties Nederland (VBCN). Speciaal voor de expositie *Out of Office* selecteerden zij hun grootste schatten. Schilderijen, foto's en beelden die doorgaans alleen voor hun cliënten, patiënten en gasten zichtbaar zijn, pronken nu in het Singer Laren.

Kunst verbreedert: v.l.n.r. Sanne ten Brink van ING-kunstcollectie, Philippien Noordam (BuZa) en Catharien Romijn (DSM) bij het grote werk van Folkert de Jong uit het bezit van Rabobank.

© ALDO ALLESSIE

Kunst verbreedert overduidelijk. Van concurrentie is op deze thematisch ingerichte tentoonstelling geen sprake. Een bronzen sculptuur van Wessel Couzijn uit de

collectie van ABN Amro staat zonder problemen naast Folkert de Jongs grote installatie *Seht der Mensch: The Shooting Lesson*, dat eigendom van de Rabobank is. „Het is echt uniek dat al die bedrijven zijn verenigd door de kunst”, zegt Philippien Noordam. Zij is de voorzitter van de VBCN en tevens verantwoordelijk voor alle kunst die het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag en de circa 300 Nederlandse ambassades en ambtswoningen overal ter wereld 'kleur en smoel' geeft.

Investering

Jong talent, zoals Melanie Bonajo, die onlangs haar eerste grote solo in het Bonnefantenmuseum te Maastricht had, hangt er naast gevestigde namen, zoals de in september overleden schilder Co Westerik. „Bedrijfscollecties zijn vaak *early adapters*”, knikt Noordam. Omdat de aankoopbudgetten beperkt zijn, wordt er relatief veel werk van jonge kunstenaars aangekocht. Niet zelden blijkt dat een goede investering te zijn. De schilderijen die ABN Amro en Rabobank in de jaren tachtig van de vorige eeuw aankochten van Marlene Dumas – tegenwoordig een van de 'duurste' nog levende Nederlandse kunstenaars – zijn inmiddels een veelvoud van het aankoopbedrag waard.

"Oog voor jong talent"

„Alle kunst die je hier ziet, siert normaal gesproken de kantoren”, vertelt Sanne ten Brink, die aan het hoofd staat van de ING-collectie, met 6000 werken een van de grootste bedrijfsverzamelingen van ons land. „De werken hangen in de directiekamer, een vergaderruimte, ontvangsthuis of bestuursgebouw, zoals deze Lucebert van de Erasmus Universiteit. Het monumentale doek werd gemaakt voor de studentenkantine. Op het schoolbordje dat in het schilderij is verwerkt, werd vroeger door studenten gereageerd op het dagmenu.”

Jong talent hangt naast werk van gevestigde namen op deze thematisch ingerichte expositie.

© ALDO ALLESSIE

'Kunst mag schuren'

„Natuurlijk vindt niet iedereen alles even mooi”, geeft Ten Brink toe. „Maar dat is geen punt, kunst mag best schuren. Wij zijn als kunstcollectie de hofnarren binnen het bedrijfsleven. We houden iedereen – van medewerkers tot klant en manager – een spiegel voor.”

Ze wijst op een groot doek van de bekende magisch realist Pyke Koch, getiteld *De Oogstuit* 1953. Een topstuk uit de collectie, ooit aangekocht op een veiling bij Christie's door haar illustere voorganger Sacha Tanja. „Dit schilderij, dat vol diepere lagen zit, maakt bij ons op het werk altijd veel tongen los. Het is een ogenschijnlijk vredig tafereel van plukkers die vruchten uit bomen slaan. Maar wie goed kijkt, ziet ook prikkeldraad op de grond liggen en er druppelt bloed langs de benen van de mensen die aan het oogsten zijn: een verontrustend detail, waarover je nog lang kunt praten.”

'Een goed kunstwerk zet je op scherp'

Kunst in de kantoortuin gaat verder dan alleen een mooi plaatje aan de muur om een prettige werkomgeving voor het personeel te creëren, betoogt Ten Brink. „Een goed kunstwerk, zoals deze Koch, zet je op scherp, kantelt je blik en laat je zo anders naar de wereld kijken. Dat vind ik een belangrijke ervaring. Want als je als bedrijf

pretendeert midden in de samenleving te staan, moet je ook een open houding hebben en bereid zijn tot discussie.”

Moderne Laöcoongroep van de Tilburgse beeldhouwer Guido Geelen.

© ALDO ALLESSIE

Catharien Romijn, conservator van de collectie van Koninklijke DSM, wijst op een groot beeld dat kunstenaar David Bade samen met zijn collega Erik Habets op haar verzoek speciaal voor het chemieconcern maakte. „Sommige medewerkers noemden het aanvankelijk 'een carnavalsbeeld'. Maar uiteindelijk zijn ze het na uitleg van de kunstenaar toch gaan waarderen. In een deel van het kunstwerk is EcoPaxx verwerkt, een biologisch afbreekbaar plastic, dat DSM heeft ontwikkeld. Het materiaal is gemaakt van de bonen van de castorplant, in de volksmond ook wel Christuspalm genaamd, een tropische plant die op schrale bodem groeit. Die plant zie je ook in de compositie terug.”

Meerwaarde

Ook Romijn is overtuigd van de meerwaarde van kunst op de werkvloer. „Zeker in deze tijd van razend snelle veranderingen op het vlak van digitalisering en robotisering is creativiteit een voorwaarde voor ieder bedrijf om te kunnen overleven. Zonder creativiteit geen innovatie. Een inspirerende werkomgeving draagt daar zeker aan bij.”

Out of Office is te zien tot en met 14 april 2019 in Singer Laren.